

periode van zijn schildersloopbaan toe gekomen, waarin werken tot stand kwamen die hem nog de meeste kans op populariteit bezorgden. In den loop van deze periode werden, zooals ik reeds eerder vermeldde, een tweetal doeken door Napoleon III aangekocht en twee andere door het museum van Rijssel, waar zij zich nog bevinden. De parkscènes welke hij in dezen tijd begon te schilderen en waarvan zijn oeuvre er zoo vele zou bevatten, doen bij den eersten aanblik even aan den bekenden tijdgenoot Winterhalter denken, al ziet men gauw genoeg dat hier het mode-effect geheel afwezig is. Toch heeft men eens de beide schilders verward, getuige een boekje van Jules-Charles Roux *Souvenir du Passé*, waarin het schilderij van Winterhalter „Florinde” onder den titel van „Le Triomphe de la Beauté” aan Monticelli wordt toegeschreven. Behalve de reeds genoemde invloeden is in deze periode ook die van Rembrandt, wien de schilder een groote bewondering toedroeg, te bespeuren en wel in het groote portret van den heer Kahn dat zich in het museum Cantini te Marseille bevindt. Merkwaardigerwijze is er een zekere parallel in beider ontwikkelingsgang te constateeren, alleen voltrekt deze zich bij Monticelli veel sneller dan bij zijn beroemde voorbeeld. Vertoont dit schilderij uit 1866 verwantschap met den vroegen Rembrandt, een doek uit 1871 getiteld: „La Femme aux Cheveux gris” (collectie Bourgeat, Parijs) herinnert aan den Rembrandt der laatste periode. Reeds in 1858 is de invloed van Rembrandt merkbaar en wel in het schilderij „Oursins”, dat zich in het museum Boymans bevindt.

In 1868 sterft de vader van den schilder en gedurende een jaar vertoeft hij bij zijn moeder te Marseille. Hij schildert haar tweemaal, eenmaal in den vorm van een officieel familieportret, andermaal als stoffage van een open plek in het bosch, reeds een echt „plein air”-schilderijtje. Het eerste schilderij vertoont wel den conventioneelen ovalen vorm welke wij uit dien tijd zoo goed kennen, maar herinnert overigens reeds sterk aan de Impressionisten. De levendigheid van den blik, de nervositeit van de rustelooze handen en het lang gedragen zijn der ouderwetsche kleeding duiden op een beschouwingswijze die zich in korten tijd zeer gemoderniseerd heeft.

Weer keert Monticelli naar Parijs terug en vestigt zich in de nabijheid der voorstad Romainville, totdat hij zich door het beleg genoodzaakt ziet den terugweg te aanvaarden. Wanneer zijn vriend Louis Guinand hem niet bijtijds gewaarschuwd had en niet de noodige overredingskracht had aangewend, zou de schilder, die geheel in zijn werk opging, niets van het beleg gemerkt hebben, voordat hij de gevolgen aan den lijve ondervonden had. De terugtocht, grootendeels te voet, ging met vele moeilijkheden gepaard, daar de zonderling gekleede bohémien¹ vaak voor spion werd aangezien, maar tenslotte keerde